

18 Νοεμβρίου 2013

Αριθμ. Πρωτ.: 172798/48779/2013

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Μαίρη Κοτρωνιά
Ειδ. Επιστήμονες: Ειρήνη Καμένου,
Καλλιόπη Ζούβια,
Καλλιόπη Στουγιάννου
τηλ.:

Προς το
Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων
κύριο Χάρη Θεοχάρη
Καρ. Σερβίας 10
Αθήνα, 101 84

Θέμα: Προσδιορισμός παλαιότητας αυτοκινήτων

Αξιότιμε κύριε Γενικό Γραμματέα,

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει γίνει αποδέκτης αναφορών με τις οποίες οι πολίτες διαμαρτύρονται για διαφορετική φορολογική μεταχείριση οχημάτων, καθώς η παλαιότητα των αυτοκινήτων προσδιορίζεται όχι με βάση τη πραγματική ημερομηνία της πρώτης κυκλοφορίας του οχήματος αλλά με βάση **το έτος της πρώτης του κυκλοφορίας στην Ελλάδα**.

Ειδικότερα, με βάση τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 17 του νόμου 3888/10, άρθρο 16 του νόμου 2238/94, άρθρο 30 του νόμου 3986/11, άρθρο 44 του νόμου 4111/13), λαμβάνεται υπόψη το έτος της πρώτης κυκλοφορίας στην Ελλάδα και όχι το έτος της πρώτης κυκλοφορίας του οχήματος στις εξής περιπτώσεις:

(1) Για τον προσδιορισμό της βάσης υπολογισμού των τελών κυκλοφορίας (κυβισμός κινητήρα ή εκπομπές καυσαερίων).

(2) Για την πλήρη (ή κατά το ήμισυ) απαλλαγή συγκεκριμένων κατηγοριών οχημάτων από τα τέλη κυκλοφορίας.

(3) Για τον υπολογισμό του τεκμαρτού εισοδήματος από την κατοχή των οχημάτων, στο πλαίσιο του προσδιορισμού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης

(4) Κατά τον προσδιορισμό του ύψους της «έκτακτης εισφοράς» και των εξαιρούμενων οχημάτων από την επιβολή της.

(5) Κατά την επιβολή του «φόρου πολυτελούς διαβίωσης» και των εξαιρούμενων από αυτόν οχημάτων.

Το ζήτημα είχε απασχολήσει και στο παρελθόν το Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος είχε καλέσει τη Γενική Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος να εξετάσει την επιβολή της εισφοράς σε αντικειμενικές δαπάνες του άρθρου 30 του ν. 3986/2011 όχι βάσει του έτους πρώτης κυκλοφορίας του αυτοκινήτου στην Ελλάδα, αλλά βάσει του έτους της πραγματικής κυκλοφορίας αυτού. Η Αρχή είχε υποστηρίξει ότι ο υπολογισμός της τεκμαρτής δαπάνης συντήρησης και κυκλοφορίας για τα οχήματα που έχουν εισαχθεί μεταχειρισμένα από το εξωτερικό δεν γίνεται σε ορθή βάση, καθώς **ανατρέπεται το κριτήριο της παλαιότητας** κατά τον υπολογισμό της απομείωσης της αξίας του αυτοκινήτου. Η Διοίκηση στην έγγραφη απάντησή της (Δ12Α 1016060ΕΞ 26.01.2012) υποστήριξε ότι η επιβάρυνση δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη και αφορά μόνο τη χρήση του 2010. Η Γενική Διεύθυνση έκρινε λοιπόν, ότι δεν ήταν σκόπιμη καμία αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού της παλαιότητας του αυτοκινήτου για την επιβολή της εισφοράς η οποία εξάλλου θα καθιστούσε ανέφικτη την είσπραξη του στόχου από την επιβολή της έκτακτης εισφοράς στις αντικειμενικές δαπάνες.

Όπως άλλωστε αναφέρθηκε και στο ως άνω έγγραφο της Αρχή, η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής στην έκθεσή της επί του νόμου 3986/2011, επεσήμανε ότι από τη διατύπωση του άρθρου 30 περί της έκτακτης εισφοράς δεν προκύπτει εάν το **αντικείμενο της εισφοράς είναι η περιουσία** ή το **τεκμαρτό εισόδημα** που προκύπτει από την κυριότητα ή την κατοχή του ανωτέρω περιουσιακού στοιχείου. Στην πρώτη περίπτωση, η αρχή της φορολόγησης με βάση την φοροδοτική ικανότητα θα επέβαλε την επιβολή της εισφοράς με **βάση την αξία του περιουσιακού στοιχείου** και όχι την «αντικειμενική δαπάνη» της χρήσης του. Αξίζει δε παρεμπιπτόντως να σημειωθεί ότι, στην έκθεση επισημαίνεται πως εάν γίνει δεκτό ότι το αντικείμενο της εισφοράς είναι τεκμαρτό εισόδημα η διάταξη μπορεί να οδηγήσει σε επιβολή διπλής φορολογίας. Στις ίδιες διαπιστώσεις προβαίνει η Υπηρεσία στην έκθεσή της και όσον αφορά στο άρθρο 44 του νόμου 4113/2013 περί του φόρου πολυτελούς διαβίωσης⁽¹⁾. Δημιουργείται, λοιπόν, γενικότερα ζήτημα νομιμότητας των ανωτέρω διατάξεων που συνίσταται μεταξύ άλλων στην προσδιορισμό της αξίας των περιουσιακών στοιχείων κατά τον υπολογισμό της εισφοράς και του φόρου.

Με αφορμή πρόσφατες αναφορές πολιτών οι οποίοι εισήγαγαν μεταχειρισμένα οχήματα από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καλούνται να καταβάλουν αυξημένα, κατά την άποψή τους, τέλη κυκλοφορίας και φόρο πολυτελούς διαβίωσης, ο Συνήγορος του Πολίτη εκφράζει τον προβληματισμό του ως προς το κατά πόσο οι ανωτέρω νομοθετικές διατάξεις εναρμονίζονται με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα τίθεται ζήτημα ως προς το εάν στην προκειμένη περίπτωση παραβιάζεται το άρθρο 110 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽²⁾ (πρώην άρθρο 90 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας), που προβλέπει ότι «*Κανένα κράτος μέλος δεν επιβάλλει άμεσα ή έμμεσα στα προϊόντα άλλων κρατών μελών εσωτερικούς φόρους οποιασδήποτε φύσεως, ανωτέρους από εκείνους που επιβαρύνουν άμεσα ή έμμεσα τα ομοειδή εθνικά προϊόντα. Κανένα κράτος μέλος δεν επιβάλλει στα προϊόντα των άλλων κρατών μελών εσωτερικούς φόρους, η φύση των οποίων οδηγεί έμμεσα στην προστασία άλλων προϊόντων.*». Η διατύπωση των επίμαχων διατάξεων («..από το έτος πρώτης κυκλοφορίας στην Ελλάδα..») **εισάγει ενδεχομένως φορολογική διάκριση σε βάρος των εισαγομένων από άλλα κράτη μέλη μεταχειρισμένων οχημάτων** σε σχέση με αυτά που ταξινομήθηκαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Η διαφορετική αυτή αντιμετώπιση δύναται να αποτρέψει ορισμένους ενδιαφερόμενους από την αγορά μεταχειρισμένων αυτοκινήτων από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γεγονός που ανάγεται σε παρεμπόδιση της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών και φαλκίδευση της ενιαίας αγοράς.

Αξίζει δε να αναφερθεί ότι υπάρχει εκτενής σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽³⁾, σύμφωνα με την οποία **τα εισαγόμενα στην εθνική επικράτεια από άλλο κράτος μέλος μεταχειρισμένα αυτοκίνητα πρέπει να θεωρούνται ως ομοειδή προϊόντα με τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που έχουν ήδη ταξινομηθεί στην ημεδαπή και εισήχθησαν ως καινούρια, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους.** Ενδεικτικά αναφέρεται η υπόθεση C-74/06, (Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά της Ελλάδας) στο πλαίσιο της οποίας το Δικαστήριο εκτίμησε ότι, στον τομέα της φορολογίας αυτοκινήτων, το άρθρο 90 ΕΚ σκοπεί στη διασφάλιση απόλυτης ουδετερότητας των εσωτερικών φόρων όσον αφορά τον ανταγωνισμό μεταξύ των προϊόντων που ήδη βρίσκονται στην εγχώρια αγορά και των εισαγομένων. Συντρέχει παράβαση του άρθρου 90 πρώτο εδάφιο ΕΚ, οσάκις ο φόρος που επιβάλλεται στο εισαγόμενο προϊόν και αυτός που πλήττει το ομοειδές εγχώριο υπολογίζονται κατά διαφορετικό τρόπο και σύμφωνα με διαφορετικές μεθόδους, καταλήγοντας, έστω σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις σε μεγαλύτερη επιβάρυνση του εισαγόμενου προϊόντος.

Κατόπιν των ανωτέρω η Αρχή εκτιμά ότι απαιτείται τροποποίηση των προαναφερθεισών διατάξεων ώστε να υφίσταται όμοια φορολογική μεταχείριση των οχημάτων που ταξινομήθηκαν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Ελλάδα ανάλογα με το πραγματικό έτος της πρώτης κυκλοφορίας τους,

Σε αναμονή της ανταπόκρισής σας, ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας.

Με τιμή

Καλλιόπη Σπανού

Συνήγορος του Πολίτη

Κοιν: Υπουργείο Οικονομικών
Γενική Διεύθυνση Φορολογίας
Κ. Σερβίας 10
Αθήνα 101 84

(1) «...13. Επί του άρθρου 46 Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιβάλλεται «φόρος πολυτελούς διαβίωσης» με συντελεστές 5% ή 10% «στα ποσά της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης που προκύπτουν από την κυριότητα ή κατοχή επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης μεγάλου κυβισμού, σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, αεροσκαφών, ελικοπτέρων και ανεμοπτέρων, καθώς και δεξαμενών κολύμβησης, όπως αυτά προκύπτουν από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και τα λοιπά επιπλέον στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Γ.Γ.Π.Σ.». Όπως έχει επισημανθεί από την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής επί των συναφών ρυθμίσεων του άρθρου 30 του Νσχ «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (ν. 3986/2011), από τη διατύπωση της διάταξης δεν είναι σαφές εάν αντικείμενο της εισφοράς είναι η περιουσία ή το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την κυριότητα ή την κατοχή των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων. Στην πρώτη περίπτωση, εάν γίνει δεκτό ότι αντικείμενο της εισφοράς είναι η περιουσία, παρατηρείται ότι η αρχή της

φορολόγησης βάσει της φοροδοτικής ικανότητας θα επέβαλε εισφορά βάσει της αξίας του περιουσιακού στοιχείου και όχι «της αντικειμενικής δαπάνης» της χρήσης του. Στη δεύτερη περίπτωση, εάν γίνει δεκτό ότι αντικείμενο της εισφοράς είναι το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την κυριότητα ή την κατοχή των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων, η προτεινόμενη διάταξη οδηγεί σε επιβολή τριπλής φορολογίας επί του ιδίου εισοδήματος, δεδομένου ότι η ίδια τεκμαρτή δαπάνη αποτελεί αντικείμενο της εισφοράς του άρθρου 29 του ν. 3986/2011, της εισφοράς του άρθρου 30 του ν. 3986/2011 αλλά και της εισφοράς του υπό εξέταση άρθρου...» (Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ: ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, τροποποιήσεις του ν. 4093/2012, ...»

(2) 2012/C 326/01 Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(3) Παρατίθενται ενδεικτικά : (υποθέσεις C-2/09, C-402/09, C-170/, C-387/01, C-134/07)